

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងបរិស្ថាន

លេខ: ០៣៧.១.៥.១៧.ប.ស្ត

ឯកសារយោងលេខ: ០១២
ថ្ងៃទី: ០១ ខែ ០៧ ឆ្នាំ ២០១៣
អង្គភាព: បរិស្ថាន
ឈ្មោះអ្នកចុះឈ្មោះ: ហ៊ុន សែន
ថ្ងៃ: ១២ ខែ ០៧ ឆ្នាំ ២០១៣ រៀបរយ: ៤៤៦
លេខទូរស័ព្ទ: ០១៧៨ ២៥៨ ៣៣

សូមគោរពជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ ៖ របាយការណ៍ស្តីអំពីលទ្ធផលសន្និសីទលើកទី១៩ នៃអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន ប្រទេសប៉ូឡូញ ចាប់ពីថ្ងៃទី១១ ដល់ថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣

យោង ៖ លិខិតលេខ១៧០៧ សជណ.កស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំបាទមានកិត្តិយសសូមអនុញ្ញាតគោរពជម្រាបជូន **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាជ្រាបដំខ្ពង់ខ្ពស់ថា សន្និសីទកំពូលលើកទី១៩ នៃអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) បានប្រព្រឹត្តទៅនៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន ប្រទេសប៉ូឡូញ ចាប់ពីថ្ងៃទី១១ ដល់ថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ ដោយមានប្រតិភូចូលរួមប្រមាណ១០.០០០ នាក់ មកពី១៨៩ ភាគីជាសមាជិកអនុសញ្ញា រួមទាំងអង្គការ អន្តរជាតិនានា និងអ្នកសារព័ត៌មាន។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបញ្ជូនគណៈប្រតិភូចំនួន១៦ រូប ជាមន្ត្រីជំនាញរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយរូបខ្ញុំបាទជាអ្នកដឹកនាំផ្ទាល់។ ដោយឡែក នៅល្ងាចថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ ខ្ញុំបាទបានឡើងថ្លែងសុន្ទរកថានៅក្នុងអង្គសន្និសីទកំពូលនេះ ដោយគូសបញ្ជាក់អំពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងជំហររបស់ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែល **សម្តេចតេជោ** បានឯកភាពរួចហើយ កាលពីថ្ងៃទី៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ កន្លងមក។

សន្និសីទកំពូលលើកទី១៩ នេះ បានបញ្ចប់ជាផ្លូវការនៅយប់ថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ ដោយភាគីទាំងអស់បានឯកភាពគ្នាលើចំណុចដូចខាងក្រោម ៖

- បន្តរៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវច្បាប់ថ្មីមួយ ដើម្បីដាក់ជូនសន្និសីទកំពូលលើកទី២១ អនុម័ត នៅទីក្រុងប៉ារីស នៅចុងឆ្នាំ២០១៥ ហើយត្រូវចូលជាធរមានចាប់ពីឆ្នាំ២០២០ តទៅ
- បានសម្រេចបង្កើតនូវ "យន្តការអន្តរជាតិទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនសម្រាប់ការបាត់បង់ និងការខូចខាត" (Warsaw International Mechanism for Loss and Damage) ដើម្បីផ្តល់នូវកិច្ចការពារដែលប្រសើរជាងមុនដល់ប្រជាជនដែលងាយរងគ្រោះបំផុត ដោយសារការបាត់បង់ និងការខូចខាតនានា ដែលបង្កឡើងដោយព្រឹត្តិការណ៍អាកាសធាតុមិនប្រក្រតី និងផលប៉ះពាល់នានានៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជាការកើនឡើងកម្ពស់ទឹកសមុទ្រជាដើម

- បានឯកភាពគ្នាបន្តខិតខំដោះស្រាយបញ្ហាកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័ននៅមុនឆ្នាំ២០២០ តាមរយៈវិធានការបច្ចេកទេស និងជំរុញឱ្យមានការចូលរួមកាន់តែច្រើនឡើងវិញដើម្បីកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័ន
- ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍បានប្រកាសផ្តល់ថវិកាលើសពី១០០ លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់មូលនិធិបន្សំ ហើយសហរដ្ឋអាមេរិក នីវែស និងអង់គ្លេស បានសន្យាផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានចំនួន២៨០ លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់ការងារកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការបាត់បង់ និងរេចរីលព្រៃឈើ (Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation: REDD+)
- ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមូលនិធិអាកាសធាតុបែតង និងចាប់ផ្តើមដំណើរការកៀរគរធនធានក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ដោយស្នើឱ្យប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ចូលរួមចំណែកឱ្យបានខ្លាំងក្លា ក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទាន់ពេលវេលា នៅក្នុងសន្និសីទកំពូលលើកទី២០ នាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ដើម្បីដំណើរការមូលនិធិនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់បានអះអាងពីកិច្ចខិតខំកៀរគរថវិកាឱ្យបាន១០០ ពាន់លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ២០២០ សម្រាប់គាំទ្រការងារឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
- រដ្ឋាភិបាលនានាបានបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីការងារកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការបាត់បង់ និងរេចរីលព្រៃឈើ ហើយបានឯកភាពលើគោលការណ៍ណែនាំ និងនីតិវិធីវាយតម្លៃការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់គោល វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាស់វែង រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ (Monitoring, Reporting and Verification: MRV) ព្រមទាំងសុំឱ្យភាគីជាសមាជិកចាត់តាំងអង្គការថ្នាក់ជាតិសម្រាប់សម្របសម្រួលការងារកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការបាត់បង់ និងរេចរីលព្រៃឈើ
- បានបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលបច្ចេកវិទ្យាអាកាសធាតុ និងបណ្តាញការងារ (Climate Technology Centre and Network: CTCN) សំដៅផ្តល់ការណែនាំ និងគាំទ្រដល់បណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍លើការផ្តើមបច្ចេកវិទ្យា ហើយលើកទឹកចិត្តបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ឱ្យបង្កើតស្ថាប័នបង្គោលរបស់ខ្លួន ដើម្បីបង្កើនល្បឿនការផ្តើមបច្ចេកវិទ្យា
- សន្និសីទកំពូលសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកទី២០ និងប្រារព្ធធ្វើនៅទីក្រុងលីម៉ា ប្រទេសប៉េរូ ចាប់ពីថ្ងៃទី១-១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ហើយសន្និសីទលើកទី២១ នឹងធ្វើនៅទីក្រុងប៉ារីស ប្រទេសបារាំង ចាប់ពីថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ដល់ទី១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

ក្នុងអំឡុងកិច្ចប្រជុំនោះ ខ្ញុំបានជួបពិភាក្សាការងារ ជាមួយឯកឧត្តម Nobuteru Ishihara រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថានជប៉ុន អំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ក្នុងការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ហើយក្នុងឱកាសនោះ ភាគីជប៉ុនបានសុំឱ្យភាគីកម្ពុជាពិចារណាចុះហត្ថលេខា លើកិច្ចព្រមព្រៀង ក្នុងការអនុវត្តយន្តការឥណទានកាបូនរួមគ្នា (Joint Crediting Mechanism: JCM) ដែលការអនុវត្តយន្តការនេះអាចរួមចំណែកកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ជាពិសេសអាចឱ្យកម្ពុជាទទួលបាននូវការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការផ្តើមបច្ចេកវិទ្យាទំនើបពីប្រទេសជប៉ុន។ ខ្ញុំបានសូមបញ្ជាក់ផងដែរថា ក្នុងឱកាសជួបពិភាក្សាការងារនៅទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកឧត្តម Kumamaru Yuji ឯកអគ្គរាជទូតជប៉ុនប្រចាំកម្ពុជា បានរំលឹកជាថ្មីម្តងទៀត ពីបំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន សុំឱ្យភាគីកម្ពុជាពិចារណាចុះហត្ថលេខា លើកិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងការអនុវត្តយន្តការឥណទានកាបូនរួមគ្នានេះ។

ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃកិច្ចចរចាដូចមានរៀបរាប់ជូនខាងលើ ជាពិសេសដោយអនុលោមតាមអនុសាសន៍របស់ **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** នៅក្នុងវេទិកាជាតិលើកទី៣ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នាពេលថ្មីៗនេះ ខ្ញុំបានសូមគោរពជូន **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចលើសំណូមពរដូចខាងក្រោម ៖

១. សុំរាជរដ្ឋាភិបាលមេត្តាពិនិត្យលទ្ធភាពផ្តល់សច្ចាប័នលើ វិសោធនកម្មទីក្រុងដូហា នៃពិធីសារក្បួត ដើម្បីអាច ឱ្យកម្ពុជាបន្តចូលរួមអនុវត្តបណ្តាគម្រោងយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្មាត នៅក្នុងដំណាក់កាលកាតព្វកិច្ចលើកទី២ នៃការអនុវត្ត ពិធីសារក្បួត ឆ្នាំ២០១២-២០២០

២. សុំការអនុញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការចាត់តាំងក្រសួងបរិស្ថានជាអង្គការថ្នាក់ជាតិសម្រាប់សម្រប សម្រួលការងារ REDD+ ហើយជូនដំណឹងជាផ្លូវការទៅលេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

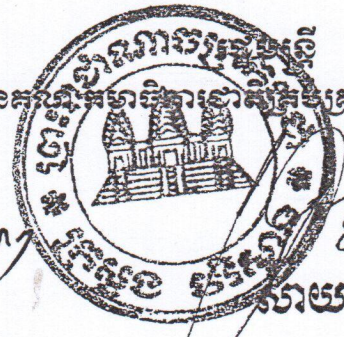
៣. សុំការអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីឱ្យក្រសួងបរិស្ថាន សហការជាមួយឧត្តមក្រុម ប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដើម្បីពិនិត្យសិក្សាសំណើរបស់ភាគីជប៉ុន ស្តីពីការអនុវត្តយន្តការឥណទានកាបូនរួមគ្នា (Joint Crediting Mechanism: JCM) មុននឹងចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ការអនុវត្តយន្តការឥណទានកាបូនរួមគ្នានេះ អាចរួមចំណែកកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ជាពិសេសអាចឱ្យកម្ពុជាទទួលបាននូវការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការ ផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាទំនើបពីប្រទេសជប៉ុន។

សេចក្តីដូចបានគោរពជម្រាបជូនខាងលើ សូម **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និងជាប្រធានកិត្តិយសនៃគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ មេត្តាជ្រាបជាបាយការណ៍ និងពិនិត្យសម្រេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់។

សូម **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតពីខ្ញុំបាទ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣

និងជា ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

Handwritten signature and date:
2-12-13

នាយ សំរោល

- ចម្លងជូន :**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ
 - ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិអន្តរជាតិ
 - ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ
 - គ្រប់ក្រសួង/ស្ថាប័នជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
 - ឯកសារ កាលប្បវត្តិ